

Sveta gora Atos v štirih dneh 3

Pot od enega samostana do drugega vodi med mediteransko vegetacijo.

Pot skozi Marijin vrt

► piše in fotografira: Gal KUŠAR

P o sklepnu blagoslovu so se menihи uređili u sprevod iz cerкve u jedilnicu. Na levi u desni stani velike jedilnice so stale ogromne, okrugle, masivne mize, klesane iz sivega, zglajenog marmora. Za vsako je bilo prostora za osmјen ljudi. Mi smo stoli сi od zadržan mizo. Med molitvoju za blagoslov jedи sem si ogledao hranu, ko je čakala na mišni јužnik z zelenjavnoju s čerkevo, kruh, sir, olive, paradižnik, baklava u lubenica ter vŕt vode. Ko je prije končal molitve, smo se pokrivalи u sedli. Na krоžnike smo se naložili hrano u mpledjedi. Eden od menihов je bral Svetо pismo. S freski na stenah jedilnice so nas glasili svetnici s podgolovitim obrazom u velikimi očmi, napisanim preko stoljeti. Na krоžniku sem imel še pol režnja res slastne lubenice, ko je zazvonilo. Menih so takoj stali u mi z njimi. Naredili smo dve vrsti, mimo kerherih so menihи odsli сi u jedilnicu, takoj za njima pa se laki. Pol slastne lubenice je ostalo na krоžniku. Videl sam, da tu na drugih krоžnikih ostale še veliko hranе. Na dvořištu so menihи začeli živahnno klepetati. Ob sončnjem zahodu su zakleli vrata, ob sedmih zvečer je bilo že temo. Nejak električnih žarnic je razsvjetljeval samostansko dvorišće, tudi u stranju je bila prizgana luč. Elektriko, pa ſte Že je razsvjetljavo neličuršnjih prostorov, so atoski samostani dobili še u zadnjih 15 letih, skupaj s telefonom in faksom. V zadnjih letoh su postavili tudi nekakoj oddajnikom za mobilne telefoni. Internetu se Atos ſe uspešno upira, čeprav

predvsem mlajši menih že uporabljal prenosne računalnike. Pravzaprav: zakaj bi clovek, ki se odloči za odhod iz tega sveta, potem želil komunicirati s svetom? Legli smo na izbrane postelje in ob osmih že zaspali. V tem napisu pa je bzbudil lesen ropot. Mlad ukrajinski menih, ki je kar obpleš članek na prvi odstave, je skočil pokonci, si poveznil kapi do odstavil. Mi trije smo počasni. Še vsi zaspanski odšli proti cerkvi. Tudi zunaj je bilo še temno, v cerkvi še bolj. Ob vhudu smo postali, da so se oči navadile teme, in se nato razgledali, kjer so se prvo mesta postala. V temi je bilo težko razločiti, kje sedi v črni oblečenih menih. Motilive so bile podobne večernim, da morda se mi zdebeli bistveno bolj čarobne. Menih Molijo med nočnim urami zato, ker je takrat srce bolj odprtjo božemu naidržu. Pred skupinami molitvami vsak menih opravi v svoji celici še osebne molitve. Tokrat po končanih molitvah, ob sedmih zutraj, smo odšli v jedilnico na kiosko, kot imenujejo glavni obrvi dneva. Ker je bil sloboda, njihov praznični dan, smo imeli poleg sadja in zelenjama na mizah tudi ribe, prvi krompir in vino. Kiosko je potekalo enako kot večerja. Po kiosku so se menihi odpravili vsaki s svojimi dnevnimi zadolžitvami, mi pa z nahrbnitimi na ramah na našo pot.

Nismo se še dobro ogreli, ko nas je na poti prehitel minibuz. Prepoznali smo šoferja, ki nas je peljal že prejšnji dan. Rekel je, da gre v Karoulio in lahko prisedemo do križišča, od koder smo želeli nadaljevati peš. Prihranil nam je vsaj pol ure

hoje. Na križušči smo zavili na slabu uhojenio stenu. Podnisa navela je da skozi nizek gozd, mimo samotne kote. Većekrat smo zašli, vendar vedno spet navi prav ot. U daljavi se je kot svetnik videl vrh Atosa. Nato se je pot izravnala u teku po planinici pod južnim pobočji gore Atos. Gozd je postajal gostejnji, hrastni, kostanjani in na vlažnih legah tudi jelke, pa vse debelejši in višji. Na drevesih so bile skromne kapelice z ikonami, križišča so bilo označena s puščanicami in imeni smeri. Preckali smo nekaj potokov, pri enem večjim smo se odpočili in odježdali. Ob stezi so bile speljane politelenske vodovodne cevi, ki dovajajo vodo v spodaj ležeče skete in kelite. Južno pobočje Atosa je bila imenovana „puščava“, kjer menih živijo puščavniško življenje. Sele ko smo hodili in občudovali naravo, smo spoznali, da je Atos prav Bogorodičin vrt. Po krščanski legendi je namreč jadronico, na kateri Marija Mati Marija skupaj s sv. Janezom jadrala proti Cipru, da bi obiskala Lazarja iz Betanje, neurje prisilo, da so pristali ob poganskni atoški obali. Marija se je sprehodila ob obali v sua prevezta od naravnih lepot blagoslavila poganskij kraj in prosila svoga Sina, naj bi bil to njen vrt. Iz nebes se je zaslišal glas: »Naj bo ta kraj twoja dedičina, tvoj vrt, raj in nebesa odrešitve za tiste, ki ictijo odrešenje.«

Od tega trenutka je bila Sveta gora Atos posvečena Mariji, vstop vsem drugim ženskim bitjem pa tretgo prepovedan.

Na kraju Staurus smo prečili greben, po katerem poti na vrh gore Atos. Pot se je obrnila proti severu, gozd se je razredil i zamjenjala ga je makija. Na zahodni strani Atosa pobjoco strmo padajo prema moru. Na te strani plijuje tudi ladjice s turistima, koji su le da odje lahko ogledaju slikovito obalo s sasostanji. Menih imen turističkog ogledom neuspjesno nastrojputje, saj hrup u turistike na njih motioj njihovu način življena, če se ladjice preveć približajo obali. Od velikent križu u ragzledom na skit Agias Annas smo pomicali slike, koj su čokolado ter se začeli spušćati proti skuti. Ob smerokazu za vodnjak smještenim u skit, smo se odločili pogledati še tegu. Vodnjak je votlina, ki se nahaja na rubu steno u mališem. U votlini je bilo nekaj vodnjaka prirodo vedro na verigi za zajemanje vode. U skit Agias Annas smo prili opoldne. U sprejmeti smo na takoj postregli s žganjem, kavo, vodo i ratukom. Prijazen menih je vraspljal, če bomo prenaločili. Ko smo odgovorili da ne, je ponudil, da lahko pripeljal menihu, ki nas bo pejal v cerkev i nam pokazal ikonu. Star menih nam je odprl cerkev in nas vodil do ikone. Ko smo prili do nje je rekeli:

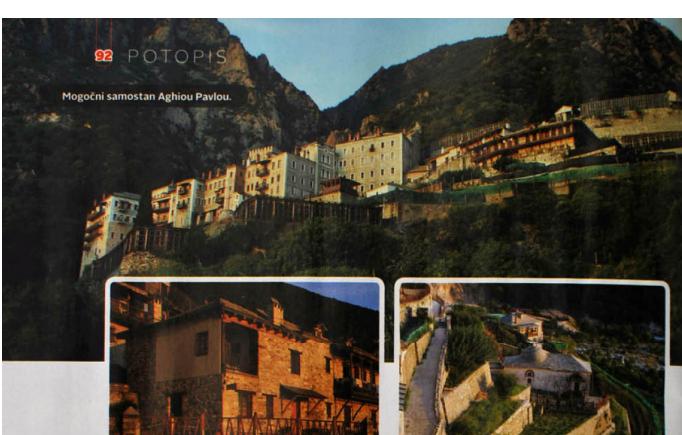
Gostoljuben sprejem v samostanski sprejemnici, kjer romarju ponudijo ratluk, kavo, vodo in žganje.

Dvorišče prijaznega skita Aghias Annis.

Mogočni samostan Aghiou Pavlou.

Hiša za romarje zunaj samostana Aghiou Pavlou.

»To je ikona.« Vsi trije smo pritrdili, da je res zelo lepa. Nihče pa se ni spomnil, da bi se priklonili, jo poljubili ali se vsaj pokržali. Nevedni katoličani pač. Nadaljnja pot do samostana Aghio Pavlou se je polagoma spuščala in se vila po makiji s čudovitim pogledom na morje.

Samostan Agnou Pavlou še z prvim vistom preizvane obiskovalka. Posebej če mu se približa s spodnje, mogoči strani. Nad terastastimi oljčniki in pod poboci Atosa Izgledu kot Dalajlamova palaca v Lashi. Tudi na čudno, če Atos imenuje tudi kraljstvo Tibet. Po ustaljenem postopku so nas napisali v stvari za govor, ki se nahaja izven glavnih mest. Če ne moremo pogradi, bomo osem ležešč. Na stihri so že ležali goloprsi rulski miladi in se ukvarjali s svojimi temenji in fotopaparati. Vsek od nas je zasedel svoje ležešče. Elektroki smo tudi mi izkoristili za napolnitve fotografiskih baterij. Za celo nadstroje je bil na volju in le tuš, zato smo se moralni postaviti v vrsto. Po kratkem počutju na balkonu s vedovito popoldanskim pogledom na samostanske zgradbe s kamnitimi strehami, terastaste vrtovne vrtote, vinoigrade, oljčnike in pristanitev obnovljene stolpa, smo odšli proti cerkvi. Obredi so bili vse v skladu z Meginis' lastnimi naukami pa del podlamskih strank. Cerkev je bila v celoti

je bila zadnja miza. Po kratki molitvi so nam postrigli z zelenjavno juho. Na mizi so bile še olive, paradižnik, sir, kruh in odlične hruške. Jedli smo v tišini, le menih je bral Sveto pismo. Ob prijorjevem vončku smo stvali in naredili dve koloni po hodniku. Pravoslavni kristijani so dobili vsak po eno Žičko

Uz Pavlovinu Krstjaniću došli vršak po eno zisko
sladlje, kuhani pšenice. Trije katičolici na pet.
Cas po većerji smo izkoristili za sprehod do mora. Tamo smo si ogledali ruševine stareg stolja, ki je služil shranjevanju blaga. Z ladjami so prijepljal
lade, hitro raztovorili in blago spravili v stola.
Od tu so ga potem počasi pretvorili u viju ležeći
samostan. Samostani, ki ležijo takoj ob moru, so bili
vsi v zidu, v zidu, v zidu, v zidu, v zidu, v zidu.
Druge pa so zgradili na taki oddaljenosti od morja,
da bili izven dosegla ladijski topovi in jih napad.
Pravato niti mogel presebiti. Vrhovi Atosa nad samo-
stanom so se obavarili u barve večernjega sonca. Pa
kamniti steni smo se vrnili pred samostan. V pokrili
kalnici pred samostanom so omiljeni z obiskovalci
izvahno kramljali. Odradivili smo se s planico. Na banjku smo pojedli še nekaj od doma prinesenih
frutabla in se pogovarjali o okolju, ki smo ga trenutno
doživljali in je bilo tako drugačno od običajnega
obnovekrskega življenja. Utrijeni in polni nevadnih,
sravnitvenih smogov, kraljici osnatih.

(prihodnjič konec)

Turistične ladje večkrat plujejo preblizu atoške obale in motijo meniški način življenja.